

ČESKÁ ŠKOLNÍ INSPEKCE

Čj.: 067-257/98-03404
Signatura: bf7fs201

Oblastní pracoviště č.6-Ústí n. L.
Okresní pracoviště Děčín

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Škola/zařízení:	Obchodní akademie a Obchodní škola Děčín I, Komenského náměstí 2
Identifikátor ředitelství:	047 274 611
Ředitel(ka) školy/zařízení:	Ing. Zdeňka Němcová
Zřizovatel:	MŠMT ČR Praha 1, Karmelitská 7
Příslušný školský úřad:	ŠÚ Děčín I, Lázeňská 11
Termín inspekce:	9. - 11. listopadu 1998
Inspektoři:	Ing. Josef Toman, Ing. Milada Žáková, Mgr. Marcela Zavoralová
Předmět inspekce:	Posouzení činnosti školy ve vybraných částech dle § 18 odst. 3, 4 zákona č. 564/1990 Sb., ve znění pozdějších předpisů. Řízení školy Podmínky a průběh vzdělávání
Označení dokladů a ostatních materiálů, o které se zjištění opírá:	Schválené učební dokumenty, tematické časové plány, třídní knihy, vnitřní normy školy, písemné práce žáků, výroční zpráva za šk.r.97/98, zpráva o hospodaření školy.

ZJIŠTĚNÉ SKUTEČNOSTI A JEJICH HODNOCENÍ

1 Hodnocení materiálně technických podmínek výchovně vzdělávací činnosti

Obchodní akademie a OŠ v Děčíně má celkem 24 učeben, z toho 11 odborných. Pro výuku výpočetní techniky jsou určeny dvě plně vybavené učebny, celkem má škola 32 PC vyšší třídy (486 a Pentia) a 15 PC 386 pro výuku obchodní korespondence. Pro obchodní korespondenci má ještě dvě další odborné učebny s elektrickými psacími stroji. Pro praktické vyučování odborných dovedností je určena učebna zařízená jako čtyři malé kanceláře s telefony, psacími stroji apod. Zde se vyučují ekonomická cvičení, sekretářské práce, fiktivní firma a společenský styk. Pro výuku účetnictví je úplně vybavena jedna učebna. Dvě další učebny jsou odborně zaměřeny na zboží, chemii, zeměpis a dějepis. V obou učebnách jsou kromě zpětných projektorů a videorekordérů také sbírky zboží, mapy, atlasy a pod. Speciálně zařízeny jsou také dvě učebny pro jazykovou výuku. Zde jsou videorekordéry, HIFI soupravy, kamera a přestavitelný nábytek.

Ve škole je od března 1998 zkolaudována půdní vestavba, kde vzniklo šest nových učeben. Celkově tvoří tyto prostory esteticky působivé prostředí pro výuku. Díky této vestavbě se podstatně zvýšila úroveň prostředí pro výuku i komfort výuky. I v ostatních (starších) učebnách je postupně vyměňován nábytek, učebny jsou vybaveny videorekordéry a zpětnými projektory, případně magnetofony.

Mimo učeben slouží studentům také školní knihovna se 16 000 svazky a velkou kopírkou přístupnou po celý den studentům a jedna klubovna pro volný čas .

Statistika dle zahajovacího výkazu : celkem 24 učeben,
z toho 11 odborných, 0 nevyhovujících

Materiálně technické podmínky výuky lze hodnotit jako nadprůměrné.

3 Hodnocení psychohygienických podmínek

Školu v současné době navštěvuje celkem 275 žáků a její kapacita udávaná v zařazení do sítě škol je 390. Tato přibližně třiceti procentní kapacitní rezerva se velmi příznivě promítá do psychohygienických podmínek výuky, kdy dostatek prostoru vzhledem k počtu žáků umožňuje bezproblémový pohyb po budově.

Rozvrh hodin a rozvržení přestávek je v souladu se současně platnými právními normami (vyhl.MŠMT č. 354/91 o středních školách). Dvě pětiminutové přestávky během dopolední výuky zařazené z důvodů potřeb dojíždějících žáků, podstatně neovlivňují příznivé psychohygienické podmínky výuky.

Fond učebnic a učebních je až na drobné výjimky dostatečně široký a aktualizovaný. Předměty maturitní předměty tvořící profil absolventa jsou po této stránce zabezpečeny dobře.

Didaktická technika je funkční, a v přiměřené míře také využívána.

Celý prostor školy včetně sociálního zařízení je udržován v čistotě a pořádku a po estetické stránce působí příznivě, což se obzvláště týká nově vybudovaných prostor půdní vestavby. Standardně vybavená tělocvična sice umožňuje plnění učebního programu, ale rozhodně by neškodilo více prostoru. Naopak ostatní prostory určené studentům i učitelskému sboru (třídy, kabinety, učebny) jsou jak co do velikosti, tak i do vybavení vyhovující.

Pitný režim je řešen snadno dostupnými prodejními automaty na nápoje a to i v přijatelných cenových hladinách. Stravování si mohou studenti zajistit v nedaleké, asi tak 150 m vzdálené žákovské stravovně.

Psychohygienické podmínky na této škole lze hodnotit jako nadprůměrné.

4 Hodnocení personálních podmínek

Z celkem 25 učitelů je 19 žen, věkově silně převládají pedagogové středního věku, což je pro výuku na střední odborné škole tohoto typu spíše pozitivní, v důchodovém věku vyučují 4 a zhruba jedna pětina sboru dosáhne tohoto v nejbližších pěti letech. Pouze jediná vyučující je v mladším věku do třiceti let.

Situace v kvalifikovanosti (odborné a pedagogické způsobilosti výuky) je na této škole poměrně dobrá. Kvalifikovaně je odučeno více než 87% vyučovaných hodin a to s přihlédnutím k počtu předmětů a jejich hodinové dotaci. Rezervy v odbornosti jsou v italském jazyce (vyučovaném pouze jako druhý jazyk) anglickém jazyce, občanské nauce, obchodní korespondenci a technice administrativy. Naopak jsou velmi dobře personálně obsazeny stěžejní odborné maturitní předměty a matematika pro případné další pokračování studia na VŠ. V této oblasti vzdělávání dosahuje plná kvalifikovanost téměř 100%. Tento stav zcela odpovídá příslušné kapitole výroční zprávy za školní rok 1997/1998. Letošní školní rok se však ještě nepodařilo najít plnohodnotnou náhradu za vyučujícího, který odešel do důchodu, a tak hospodářský zeměpis je letos vyučován oproti minulému školnímu roku s padesátiprocentní odbornou způsobilostí.

Celkově možno hodnotit personální podmínky výuky na této škole jako spíše nadprůměrné.

5 Plnění učebních osnov

Rozvrh hodin je postaven v souladu se schválenými učebními plány, týdenní hodinová dotace v jednotlivých předmětech, jakož i ojedinělé případné úpravy osnov nejsou v rozporu s platnými učebními dokumenty. Probírané učivo je rozpracováno do tematických časových plánů, které jsou schváleny vedením školy na základě doporučení příslušných předmětových komisí. Tyto tematické časové plány obsahují veškeré potřebné informace tj. počet hodin věnovaný danému tématu a časový údaj o tom, kdy se má ten který tematický celek probírat.

ČŠI během této orientační inspekce nenarazila na zásadní diferenci mezi probíranou látkou zapsanou v třídních knihách, resp. poznámkách žáků a výše uvedenými tematickými časovými plány.

Plnění učebních osnov je hodnoceno nadprůměrně.

7 Hodnocení z hlediska kvality vyučování

Odborné ekonomické předměty

Obchodní korespondence – Vyučování probíhá ve dvou odborných učebnách, z nichž jedna, pro první ročník, je vybavena mechanickými i elektronickými psacími stroji, na kterých se žáci střídají. Druhá je vybavena pouze elektrickými stroji, slouží k výuce 2. a 3. ročníku. Obě učebny jsou odhlučněny a vybaveny vhodným nábytkem (nízké stolky, otočné židle s nastavitelnou výškou sezení).

Byly hospitovány celkem tři hodiny u tří vyučujících. Dvě z nich mají pro výuku úplnou způsobilost (odbornou i pedagogickou), což se projevovalo zejména v metodickém vedení hodin. Obě vhodně zařazovaly různé formy práce a tak předcházely fyzické únavě žáků, kladly důraz na samostatnou práci, na kontrolu na sebekontrolu výkonu, na čistotu grafického projevu, využívaly mezipředmětových vztahů, hodiny byly efektivní. Ve třetí hodině se projevila malá zkušenost vyučující s vedením hodin tohoto praktického předmětu, efektivita hodin byla tím snížena.

Na základě hospitovaných hodin a kontroly předložených prací je možné konstatovat, že výsledky žáků jsou přiměřené týdenní hodinové dotaci, výuku lze hodnotit jako spíše nadprůměrnou.

Ekonomika

Hospitovány byly 2 vyučovací hodiny u každého ze dvou učitelů. Oba jsou odborně na výši, po metodické stránce byly hodiny odlišné. Jeden z vyučujících dává přednost vyvozování nového učiva na základě předcházejících znalostí žáků, při svižném pracovním tempu jsou pak zapojeni všichni studenti, kteří volně bez zábrán komunikují, u druhého vyučujícího převládá monolog s pasivní účastí žáků. Efektivita všech hodin byla snížena diktováním poznámek z důvodů absence vhodných učebnic na trhu, ani v jednom případě nebyla užitá didaktická technika (např. možnost projekce osnovy zápisu zpětným projektorem).

Vyučující mají osnovy předmětu rozpracovány v tématickém časovém plánu, kontrolou zápisů v třídních knihách bylo zjištěno jejich plnění.

Vědomosti i dovednosti žáci získávají v žádoucím obsahu i rozsahu, celkově byla úroveň hospitovaných hodin průměrná.

Účetnictví, aplikované účetnictví

Tyto předměty byly ve všech hospitovaných hodinách vyučovány s výraznou převahou pozitiv. Hodiny se vyznačovaly promyšlenou strukturou, všechny vyučující dbaly na zdůvodňování jednotlivých účetních operací, na vyvozování logických závěrů. Vyučování bylo vedeno systematicky, logicky a s návazností na již známé učivo, byl kladen důraz na přesnost a samostatnost vyjadřování. Při vyučování jsou využívány aktivizující formy práce odpovídající věku žáků (druhý až čtvrtý ročník), ti pak dobře spolupracují s vyučujícími, ve všech hodinách byla navozena přátelská pracovní atmosféra. Hodnocení žáků při individuálním zkoušení odpovídalo jejich výkonům. Volitelný předmět aplikované účetnictví je zařazen do čtvrtého ročníku a má jednohodinovou týdenní dotaci, která je, vzhledem k návaznosti dostačující. Jeho výukou (volili všichni žáci) je pro studenty zajištěna možnost získání praktických dovedností a schopností odpovídajících profilu absolventa obchodní akademie.

Vyučující mají učivo rozvrženo v tématických časových plánech. Kontrolou zápisů v třídních knihách a sešitech žáků byla zjištěna shoda probraného učiva s rozpisem, osnovy předmětu jsou plněny.

Žáci jsou vedeni k vyvozování logických závěrů, jejich znalosti a dovednosti projevené v hospitovaných hodinách odpovídaly příslušnému ročníku studia. Na základě hospitovaných hodin lze úroveň výuky tohoto předmětu hodnotit jako nadprůměrnou.

Dále byla zhlédnuta jedna hodina managementu a jedna hodina hospodářských výpočtů. Z jedné hospitované hodiny nelze usuzovat na celkovou úroveň výuky.

Navštívené hodiny by se daly hodnotit jako průměr

Český jazyk a literatura

Obě hospitované hodiny byly pečlivě připravené, z hlediska sledu realizované činnosti promyšlené. Ve výkladové literární hodině proběhla klasická struktura činností - zkoušení, výklad, přednes a rozbor textu, shrnutí. Kladem hodiny byla přátelská atmosféra, ale chyběl prostor pro vyjádření názoru žáka, ani jinou formou nebyli žáci do problematiky vtaženi. Převládá konzervativní styl práce, kdy nositelem informace je učitel a žáci pasivně plní zadané úkoly. Další literární hodina byla věnovaná opakování maturitních témat. Z hlediska použitých metod lze hodnotit výuku v této hodině jako velmi zdařilou. Žáci sami v krátkých vstupech charakterizovali určité období, dílo, jev, ale jejich činnost nezastupovala práci učitele. Žáci měli dostatečný prostor pro uplatnění své iniciativy (stupně znalostí, názor), a přesto vyučující účelně korigovala tempo a hloubku opakování jevů, takže cíl hodiny koncipované jako příprava k maturitě byl splněn. Jako výrazné pozitivum byl hodnoceno cílené působení

vyučující na formování způsobu výpovědi žáka s ohledem na jeho projev při maturitní zkoušce. Zřetelně se projevovala vstřícná komunikace žáků a vyučující. Hodina byla hodnocena jako vynikající.

Písemné kontrolní práce byly k datu inspekční návštěvy napsané a částečně opravené. Z hlediska obsahu zvolená témata odpovídala látce osnov. V průběhu hospitovaných hodin nebylo zjištěno neplnění učebních osnov. (dat 4,1)

Výuka českého jazyka je zajištěna velmi dobře.

Cizí jazyky

Hospitace v cizích jazycích sledovala vyučování jako činnost učitele - organizaci práce, volbu forem a metod, které jsou přiměřené věku žáků, odpovídají-li současným trendům vyučování, přístup k žákům, týmovou práci a hodnocení, prostředky a pomůcky a jejich použití vzhledem k cíli hodiny.

V **anglickém jazyce** s výjimkou výuky neaprobované vyučující byly hodiny vedeny důsledně v anglickém jazyce. Zařazovány byly komunikativní metody práce, proběhla samostatná práce žáků spolu s užitím zpětné vazby. Učivo navazovalo na předcházející znalosti, což se projevovalo v porozumění a reakcích žáků. Vhodně byly voleny příklady pro demonstraci probíraného jevu, přiměřená pozornost byla věnována zápisu v sešitě i na tabuli. Práce s učebnicí i poslech cizojazyčného textu z nahrávky byly funkční. Hodiny byly hodnoceny jako vynikající a nadprůměrná. V případě nekvalifikované vyučující nebyl cíl hodiny jasně stanoven, sled činností nebyl funkčně propojený. Žáci reagovali s obtížemi, následkem toho bylo časté vysvětlování vyučující, které přecházelo do češtiny, ale míjelo se účinkem. Chyběl prostor pro vzájemnou komunikaci žáků, těžiště činnosti spočívalo v plnění cvičení z učebnice. Hodina byla hodnocena jako spíše podprůměrná.

Výuka německého jazyka je zajištěna kvalifikovanými pedagogy. Všechny hodiny byly promyšlené, společným kladem byla pečlivá příprava a snaha o zapojení žáků do výuky. Zařazovány byly komunikativní metody práce, skupinová forma činnosti, žáci byli vhodně motivováni a dobře s vyučujícími spolupracovali. Vhodně byly voleny ukázky s doplňujícího učebního materiálu. Všechny hodiny byly hodnoceny jako efektivní.

Zhlédnutá hodina výuky italštiny měla charakter frontální výuky a převážnou část tvořila práce s učebnicí. Kladem hodiny bylo zaujetí vyučujícího pro jazyk, které se přenášelo na žáky. Základní činností bylo osvětlování jazykového jevu a upřesňování výslovnosti, chyběl nácvik komunikativních dovedností. Hodina byla hodnocena jako spíše podprůměrná.

Osnovy cizích jazyků nepředepisují povinné písemné práce, které je nutné archivovat. Nicméně se takové práce píší jako součást hodnocení komplexních jazykových dovedností. V hospitovaných hodinách byly krátké kontrolní práce zařazeny. Nebylo shledáno neplnění učebních osnov.

Výuka cizích jazyků má dobrou úroveň, vyučující vesměs respektují specifiku jazykové přípravy a dbají na komplexní rozvíjení jazykových dovedností. Rezervy v metodickém přístupu a volbě forem práce se projevují ve výuce u nekvalifikovaných pedagogů.

Matematika a fyzika

Na základě zhlédnutých hodin možno usoudit že oba tyto přírodovědné předměty se učí na této škole velmi kvalitně i přes to, že svým obsahem přímo nevytváří profil absolventa obchodní akademie. Velká část vyučovací jednotky byla věnována rozboru chyb v písemných kontrolních pracích a zároveň tak byla dáвана příležitost k opravě horšího hodnocení. Přístup vyučujících vůči studentům byl velmi vstřícný a žáci na to většinou pozitivně reagovali. Náročnost řešených úloh z matematiky v daném tematickém celku odpovídala spíše přípravě dalšího studia na VŠ než běžné úrovni matematiky na střední odborné škole. Probíraná látka byla v souladu s osnovami, resp s tematickými časovými plány.

Hodnocení výuky těchto předmětů na této škole odpovídá nadprůměrné úrovni ve srovnání s ostatními středními odbornými školami.

Výpočetní technika

Tuto vyučuje na škole velmi kvalitní odborně fundovaný vyučující, jemuž je povolání zároveň i koníčkem, což je předpokladem mj. i pro to, že díky vlastnímu zájmu neustále sleduje poslední vývoj v tomto oboru a je schopen o tomto žáky systematicky průběžně informovat.. Hodiny jsou organizovány v odborné počítačové učebně, kde má k dispozici každý žák vlastní PC. Individuelní přístup k žákům je zde samozřejmostí. Žáci si sami více-méně dobrovolně zaznamenávají vlastní poznámky o předváděných postupech a právě v tom lze spatřovat jisté metodické rezervy tohoto svým charakterem výjimečného předmětu. Pokud se žákům během hodiny zdá vykládaný postup jednoduchý a samozřejmý, potom sami nepovažují za důležité dělat si poznámky, nicméně zůstává otázkou, zdali tyto „jednoduché postupy“ jsou schopni zopakovat třeba za půl roku. Argumentace, že naučené postupy budou dříve než vyjdou ze školy vzhledem k rychlému vývoji v této oblasti techniky již odlišné, také není daleko od pravdy. Manuální příručky při hodinách k dispozici žáci nemají, ale mají možnost si tyto vypůjčit.

Sledovanou hodinu, jakož i výuku výpočetní techniky na této škole lze hodnotit jako spíše nadprůměrnou.

9 Hodnocení z hlediska výsledků vyučování

Škola vytváří pro pozitivní rozvoj osobnosti velmi dobré podmínky a to jak po linii vlastního vyučovacího procesu tak i svým vlastním výchovným působením mimo vyučování. Při hodinách i mimo ně je vyžadováno od studentů slušné vystupování, korektní jednání se zdravou mírou sebevědomí tak, jak to vyžaduje jejich budoucí zařazení ve společnosti po úspěšném absolvování této školy. Způsob chování a vystupování je také zakotven ve vnitřním řádu školy, konkrétně zejména v článcích 7 a 9.

Samotný již zmíněný vnitřní řád školy je koncipován tak, aby při jeho dodržování byl udržován bezproblémový chod školy, bezpečnost a ochrana zdraví při práci a v neposlední řadě aby významnou měrou přispíval k výchově studentů a formoval tak pozitivně jejich osobnost.

V důležitých pasážích vychází tento interní předpis z legislativních norem vyšší právní síly (např.školský zákon, vyhl. MŠMT ČR č. 354/91 O středních školách), a v některých aspektech tyto rozvíjí a příliš konkretizuje, což by se mohlo za určitých okolností státi předmětem sporu (čl.2 omluvenka do dvou dnů rodiči, tři a více dní lékařem – srovnej s § 2, odst. (3) a (4) vyhl. 354/91, čl. 4 – „na základě vyjádření lékaře m ů ž e (ale snad i nemusí ???) ředitel školy uvolnit žáka od účasti na vyučování ... . Ustanovení o službě u vchodu v čl.

14 není sice v přímém rozporu s předpisy vyšší právní síly, nicméně je v rozporu se stanoviskem ředitele právního a legislativního odboru MŠMT vydaného na žádost ČŠI pod čj. 12 810/98-14/281 ze dne 30.3.1998. Ve vnitřním řádu je kromě čl. 9 zmínka o právech studentů ještě v čl. 15, kde je zajištěno právo požádat učitele o konzultaci a možnost rozhovoru s ředitelem školy. Není tam přímo specifikováno právo související s pochybností o klasifikaci a komisionálním přezkoušení (§ 9 odst (5) a § 12 odst. (1) vyhl. 354/91 Sb. o středních školách, lze však tyto záležitosti projednávat v rámci uvedené možnosti rozhovoru s ředitelem školy.

V této oblasti lze školu hodnotit jako spíše nadprůměrnou.

11 Výroční zpráva

Tato byla zpracována jak do tabulkové formy požadované školským úřadem, tak i svým zpracováním obsahovala informace požadované právními normami (vyhl. MŠMT ČR č. 139/95 o státní správě a samosprávě ve školství § 17e, odst. 2) a 3)). Výroční zpráva o hospodaření, tak jak je uvedena v odst.3) citované právní normy byla vyhotovena během inspekce a rovněž obsahuje veškeré požadované informace.

Výroční zpráva byla zpracována velmi pečlivě, obsahovala informace dané právními normami, hodnocení nadprůměrné.

13 Hodnocení výchovného poradenství

Funkci výchovného poradce vykonává pedagogicky a odborně způsobilá vyučující, která se řídí plánem celoroční práce. Plán práce výchovné poradkyně spočívá na čtyřech základních okruzích:

- problematika maturitních ročníků - informace o vysokých školách, volba povolání a dalšího studia, propagační materiál, nabídka studijních oborů vysokých škol, zpětná vazba o přijímacím řízení na vysoké školy
- problematika prvních ročníků - přechod ze základní školy, pomoc při studiu, návyky učení, vytvoření podmínek pro učení, spolupráce s rodiči
- výchovná práce obecně - podmínky ke studiu, informovanost rodičů, pomoc při studiu, zájmová činnost, odborná literatura
- individuální poradenská činnost pro žáky v případě potřeby, školního neúspěchu, osobních problémů apod.

Další oblastí činnosti VP je úzká spolupráce s třídními učiteli. Ve škole jsou zavedeny třídnické hodiny, kde jsou konzultovány problémy studia konkrétní třídy popř. jednotlivců. Náplní těchto hodin jsou i besedy na téma péče o zdraví, bezpečnost práce, mezilidské vztahy, využití volného času, problematika ekologie, kulturní události, popř. jsou probírána aktuální sociální a etická témata. Cílem těchto hodin je působit na žáky ve všech oblastech lidských vztahů tak, aby se co nejlépe uplatnili v zaměstnání a v osobním životě.

Program drogové prevence je v OA zpracován a doložen od roku 1996/97. Vychází z pokynu MŠMT ČR č. j. 16 227/96 - 22 a metodiky prevence návykových látek ze dne

Podpis ředitele(ky) školy .....Ing. Zdeňka Němcová v. r

Dle § 19 odst. 8 zákona č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů, může ředitel školy - zařízení podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení. Připomínky k obsahu inspekční zprávy jsou její součástí.

Na vědomí

Adresát	Datum předání/ odeslání zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Zřizovatel:	21.1.1999	067 08/99-3404
Školský úřad:	21.1.1999	067 09/99-3404
Rada školy:	--	--

Připomínky ředitele(ky) školy

Datum	Čj. ČŠI	Text
13.1.1999	02/99	jsou součástí zprávy